

Op woensdag 14 september 2022 vertelden we samen ons mooie verhaal over samenwerking en preventie aan Marcelis Boereboom, Secretaris-generaal van het Ministerie van VWS en zijn collega's Vincent Theunissen en Tycho van den Hurk.

Burgemeester Wim Hillenaar heette ons welkom in de raadzaal van gemeente Land van Cuijk. Pauline Terwijn vertelde over onze resultaten; we helpen meer mensen langer thuis, mensen zijn korter in het ziekenhuis en we voorkomen crisisopnamen. Steeds vaker worden oplossingen in preventie, werk en welzijn gevonden, in plaats van in medisch handelen. Mensen krijgen niet meer hulpverleners dan nodig over de vloer en onze inwoners geven steeds hogere scores aan hun welbevinden.

Diny Kuppen (welzijnswerker), Karin Roskes (huisarts) en Veronie van der Cruisen (ouderenverpleegkundige in het wijkteam) vertelden hoe zij samen een oudere meneer ondersteunden om zijn leven en gezondheid weer op orde te krijgen. Hij had fysieke, mentale, sociale en praktische vragen, en besloot ook het een en ander op eigen (netwerk) kracht te doen. Ellie Boom (specialist Ouderengeneeskunde), Brian Scholtes (Medische stafvoorzitter) en Inge Lucassen (psycholoog acute GZzorg) vertelden vanuit hun specialisme hoe belangrijk samenwerking is in zo'n situatie. Door onderlinge consultatie is er snel een goed beeld van de vragen en de risico's, en wordt **acute zorg** voorkomen.

Marcelis Boereboom vroeg zich af wat het 'tipping point' was voor deze werkwijze. Wie heeft het bedacht en wat was de aanleiding? Maar het antwoord hebben we niet: in een netwerk ontwikkelen we gezamenlijk en geleidelijk. Marcelis ziet onze regio als een voorloper. Hij wil dat ons soort regionale samenwerking de norm wordt. Daarom staat er in het Integraal Zorg Akkoord (IZA), dat op Prinsjesdag wordt gepresenteerd, dat er voor deze samenwerking geld wordt gereserveerd.

Janneke van den Berg (regisseur Netwerk Positieve Gezondheid) vertelde hoe in 2013 het gedachtengoed werd uitgewerkt. En dat in 2018 het cross-sectorale netwerk werd opgericht. Nu is **Positieve Gezondheid** het fundament in de regio; inwoners zijn implementatiecoach, de bibliotheek versterkt de positie van inwoners ermee, huisartsenpraktijken bespreken het spinnenweb met hun patiënten en HR-afdelingen van multinationals brengen het naar hun medewerkers. Hans Peter Jung (huisarts uit Afferden) voegde aan zijn ervaringen in de spreekkamer toe dat hij de link met natuurbehoud en -ontwikkeling legt. Samen met boeren en natuurorganisaties werkt hij aan een gezonde, duurzame leefomgeving.

Marcel Meijer en Angeline van Doveren (zorgverzekeraar VGZ) ervaren Mooi Maasvallei als een warme, vooruitstrevende regio, waar ze graag mee samenwerken. Zij dragen bij aan de regiadoelen door met **(data)onderzoek** aan te tonen wat deze manier van werken oplevert. Anthony Heil van de Nederlandse Zorgautoriteit vertelde dat de NZa bij onze regio aansluit om meer te leren en ontwikkelen naar Passende Zorg. Marcelis benadrukte het belang van data in de zorg. Hij is voorzitter van de werkgroep FAIR-dataverbinding.

In MFA De Valuwe legde Shirley van Hoof, inwoner en wijkraadslid van Padbroek, uit wat de aanpak van [Blikveld360](#) betekende in het leven van een gezin met veel problemen: in een rap tempo minder chaos, minder mensen, minder zorgen en meer passende hulp. Wendy Huibers (projectleider bij Sociom) vertelde dat de drie vragen ('wat wil je?' 'wat kun je (zelf)?' en 'wat heb je nog nodig?') de inwoner en hulpverleners helpen om samen een plan te maken.

Soms worden daarvoor regels en procedures losgelaten. Dat is volgens Joost Hendriks, wethouder Land van Cuijk, soms best spannend. Fred Pijls, bestuurs-voorzitter GGZ Oost Brabant, voegde toe dat bestuurlijk lef nodig is om medewerkers de ruimte te geven die ze nodig hebben. Marcelis zei: regelgeving is per definitie conservatief. Terwijl die gemaakt wordt is de werkelijkheid alweer in beweging... Hij benadrukte het activerende aspect van de methode. Ook het besluitvormingsproces interesseerde hem; is het lastig om dat met meerdere mensen te doen? Het antwoord: nee, echt samen lukt het.

Een andere aanpak in de regio, de [Voorzorgcirkels](#), werd gepresenteerd door Henk Geene (de bedenker) Marian Willems (bewoner van appartementencomplex met 60 mensen) en Wendy Huibers, die het concept implementeert. In goed bezochte

bijeenkomsten worden ouderen zich bewust van welke taken zij met elkaar kunnen en moeten opvangen. De huisartsen beamen de meerwaarde van zulke naaber-contacten; het houdt de mensen uit hun praktijk.

Ondertussen liepen Janna, Tigo en Noor binnen. Zij zijn tweedejaars leerlingen van Metameer. Ze vertelden over de lessen van topkok Martien Bos. Hij leerde hen door middel van McDonalds hamburgers over voedingswaarden en bouwstenen voor het lichaam in de groei. Ze bezochten een melkveehouder en zagen daar hoe voedsel wordt geproduceerd. Ze waren bij Marel en zagen hoe voedsel wordt verwerkt. Bijvoorbeeld tot kipnuggets. Tigo en Noor merkten dat ze beter letten op gezond eten. Janna's conclusie was dat zij vegetariër wilde worden. Op de vraag of 'De Gezonde School' een bredere aanpak is, vertelde Berita Cornelissen (rector van Metameer) dat het [Smaakcentrum](#) start in groep 7, maar wordt voortgezet in het VO. Binnenkort ondersteund met een app. En worden ook de discussies over de snoepautomaten gevoerd.

Hans Pijls en Marijke Schoenmakers sloten de ochtend af met hun visie op hoe [initiatieven van inwoners](#) en professionele zorg te verbinden. De tijd, aandacht en het contact dat vrijwilliger Marijke haar buurtgenoten en patiënten in het ziekenhuis geeft maakt het verschil en werkt erg preventief. Hans bouwt bruggen tussen de systemische wereld en de leefwereld, waar heel verschillende waarden leidend zijn. Inmiddels zijn er veel huisartsen-praktijken bekend met wat bewoners kunnen bijdragen in de buurt.

Marcelis was onder de indruk van de toewijding en de betrokkenheid. De verhalen van Shirley, Marian, Marijke en Hans bevestigden zijn hoop en vermoeden dat er veel meer in de gemeenschap kan worden opgelost dan de politiek en de instituties soms denken. En dat formele en professionele inzet dat niet moet verdringen.

Met deze verhalen gingen Tycho, Vincent en Marcelis terug naar Den Haag. Daar wordt de laatste hand aan het IZA gelegd. De gesprekken met de mensen uit Mooi Maasvallei helpen de ambtenaren van VWS die daar de komende jaren mee aan de slag gaan.

